

Living Danube Limes

Валоризиране на културното наследство и
насърчаване на устойчивия туризъм чрез
съживяване на общото наследство по
Дунавския
лимес като основа за културен маршрут

Бюлетин

Издание #4, септември 2022

Interreg

Danube Transnational Programme

Living Danube Limes

НАПРЕДЪК ПО ДЕЙНОСТИТЕ ПО LIVING DANUBE LIMES

НАПРЕДЪК ПО РАБОТЕН ПАКЕТ Т1

Геологически проучвания на пилотни обекти

Относно изследването и подсилването на пилотните обекти в източната част на Дунавския регион, проектът Living Danube Limes използва експертизата на Института по археологически проучвания и виртуална археология „Лудвиг Болцман“. Институтът използва най-модерните методи за геофизическо обследване – магнитометрия и георадар, за да заснемат археологичните следи, които са скрити под земята без да бъде правен изкоп.

Тези високочувствителни инструменти могат да засекаат подземни структури, когато техните физически характеристики рязко контрастират на околната среда – например каменни стени и структури, ями, огнища. За нуждите на обследванията по проекта, екипът използва моторизирани мулти-сензорни системи за измерване, които могат да покрият големи площи в кратко време – имайки огромен потенциал за ефективно изследване на археологически терени.

Археологическо геофизично проучване по проекта Living Danube Limes. Снимки: Институт „Болцман“

През есента на 2021г. екип на института „Болцман“ пътува до пилотните обекти Ижа (Словакия), Сашаломбата (Унгария), Копачево (Хърватия), Видин (България) и Сачидава (Румъния), за да съберат геофизични данни. 2D- и 3D-изображенията бяха анализирани на компютър, за да се създаде дигитална археологическа карта за всеки обект.

Ижа (Словакия)

Римската крепост край Ижа (Целемантия) е била построена като укрепен форпост за пресичане на Дунав, като нейната зидария е заемала специална позиция сред укрепленията на Лимеса. Екипът на Института „Болцман“ проведе изследване с моторизиран георадар и документира цялата вътрешна зона на крепостта в рамките на два дни. Чрез комбинацията на георадарно проучване с висока резолюция, с антени 500 MHz и по-дълбоко проникващи антени 250 MHz, беше възможно да се заснеме пласта близо до повърхността във внушителни детайли (например защитен яз срещу наводнения от Дунава и „стражева къща“) и да се засекаат останките на казармите, които са все още непокопани в дълбоко разположените зони. В югоизточната част на обекта бяха идентифицирани непознати досега детайли на римски сгради.

Отляво - обзор на георадарното проучване с антени от 250 MHz, отдясно – археологическа интерпретация на георадарното заснемане на римската крепост в Ижа. Снимки: Институт „Болцман“

Сашаломбата (Унгария)

В унгарския пилотен обект Сашаломбата-Дунафюред (Матрица) екипът направи георадарно проучване на римски лагер, бани и vicus (жилищен квартал). В зоната на vicus могат да се забележат няколко римски къщи, някои от които с каменни подове, както и прилежащи земеделски зони. В зоната на римската крепост георадарните данни разкриват масивни римски стени, колони, сгради, които се отнасят към периода на лагера. Структурите притежават стандартни планове с познати римски строителни елементи като вътрешни дворове, казарми, хамбари.

Отляво на дясно – поставяне на георадарна система в Сашаломбата, изследвана зона в района на римската крепост, интерпретация на георадарната информация показваща римските структури. Снимки: Институт „Болцман“

Копачево (Хърватия)

В хърватския пилотен обект Копачево (Ад лаборес) основната цел на проучването – обекта на римската крепост в селото – за съжаление не е достъпно, поради което екипът изследва зоните около селото и на север от малката крепост с моторизираната георадарна система. Анализ на данните представя малко доказателства за археологическите черти на тези зони, въпреки това теренната работа беше голяма възможност за екипа на Института „Болцман“ да се срещне с партньорите от Института по археология на Република Хърватия и да обсъдят възможни бъдещи общи дейности във връзка с опазването на културното наследство и археологическия обект в Копачево.

Видин (България)

В България георадарните изследвания бяха фокусирани върху пилотния обект във Видин – Бонония. Като антична крепост и град, Бонония е до голяма степен покрита с модерни структури и неинвазивната работа беше ограничена в парковия район до крепостта Баба Вида и западната порта на древна Бонония. Георадарната информация разкри по-късни структури. Пред днешния музей няколко археологически структури станаха видими и очертахта стени, включително правоъгълна сграда с неясно датирание.

Сачидава (Румъния)

В най-източната част на георадарните изследване на проекта LDL, екипът на Института „Болцман“ обследваха римските фортификации на Сачидава в Румъния. Магнитометрични проучвания бяха проведени не само в римската крепост, но и в гетската крепост разположена на изток от нея.

В рамките на римската крепост бяха установени структури на римски сгради, плана на стените, както и останки от зидария и керемиди. В рамките на ранносредновековното селище и гетската крепост, многото големи ями подсказват за селищна система, в някои случаи дори за вкопани землянки. За изненада, тестови проучвания на малка зона южно от римската крепост разкриха няколко правоъгълни сгради, както и множество малки ями, които може да се определят като гробове. Техният произход – римски или по-късен – не може да се определи, въпреки това, резултатите окуражиха екипа да се върне за допълнителни изследвания в бъдеще.

Снимки: Институт „Болцман“; От ляво на дясно: Партньорите от Института по Археология, Хърватия се включват в георадарното проучване в Копачево; георадарното проучване при Баба Вида във Видин; красивото, но трудно теренно проучване при римската крепост Сачидава.

През ноември 2021г. екипът на Института „Болцман“ завърши теренната работа в пет от партньорските държави. Това беше запомнящ се опит, който отне екипа на пътуване по Дунавския лимес, откривайки нови археологически обекти в красиви райони и срещайки се с местни проектни партньори, които предоставиха голяма помощ и гостоприемство.

НАПРЕДЪК ПО РАБОТЕН ПАКЕТ T2

Началото на свързващия круиз в Германия

Два дни преди началото на свързващия круиз на 15 юли, получихме лоши новини: заради ниските нива на Дунав, отсечката между Инголщад до Келхайм беше затворена. Въпреки многобройните опити за получаване на специално разрешение за плаване, трябваше да импровизираме в кратки срокове. Както бе планирано, „Danuvina Alacris“ беше представена на публиката, но самата лодка трябваше да остане на суша. Беше проведен голям фестивал с исторически възстановки, с участието на представители на Трети легион и батавска кохорта. Участваха и „Veterae Cisopie“ с два коня, които се присъединиха на няколко пъти по време на свързващия круиз.

След това се придвижихме до Келхайм, където лодката беше спусната в Дунав.

Снимка вдясно: Маргит Шедел. Снимки: Университет на Ерланген

„Danuvina Alacris“ беше придружена от „Fridericana Alexandrina“, репликата на имперската патрулна лодка построена през 2018. Малко след старта в Келхайм, към двете лодки се присъедини и трета реплика, „Regina“ на Университета на Регенсбург, също късноантична реплика на Lusoria. Заедно трите лодки плаваха около 30км до Регенсбург. При Тойфелфелзен – „Дяволската скала“, малка делегация от партньори по проекта ги очакваше.

В Регенсбург заедно бяхме посрещнати от легионери и поканени на голяма гощавка.

Снимка вляво: Матиас Орделдингер. Снимки: Университет на Ерланген

Следващият ден покрихме отново около 30км преди да акостираме в Пфатер. Дотам трябваше да се борим с трудни условия. Към ниските води, липсваше и течение, а температурата беше между 30 и 40 градуса без никакви облаци и сянка. От друга страна, се наслаждавахме на красиви гледки като тази на Валхала до Регенсбург.

Но най-голямото предизвикателство предстоеше на следващия ден. Трябваше да преминем почти 60 км до Шефанспошинг. Превъзмогнахме това препятствие благодарение на силното представяне на екипа и на отпускаща почивка преди шлюза Щраубинг. Малък конвой придружаваше гребците по суша, като им предоставяше храни и напитки по време на пътуването. Когато пристигнахме в Шефанспошинг на 20 юли, вече беше късно.

Там обаче ни очакваха нови предизвикателства. Липсваше подходяща рампа за акостиране, но имаше фериботна връзка между Шефанспошинг до Марияпошинг. Планирано беше „Danuvina Alacris“ да се помести до кея на ферибота. Това проработи добре и доведе до голямо облекчение предвид тежката работа през деня. Въпреки това, нямаше голямо въодушевление. Спасителна лодка беше отнесена в залива до нашата лодка. Грешна маневра доведе до съприкосновение на спасителната лодка с четири от нашите все още извадени гребла. За щастие нищо не се случи на спасителната лодка, но нашите гребла бяха счупени и трябваше да се сменят. Късно вечерта лодката ни трябваше да се откачи от ферибота и да се докара до другия бряг, в Марияпошинг, където да може да ношува.

Снимка вляво: Матиас Орделдингер. Снимка вдясно: Шефанспошинг – Университет на Ерланген

На всяка от седемте спирки, екипажът беше посрещан с празнична програма от местните общини и граждани. В рамките на тези програми, бяха представяни проектът и репликите на борда, например на римски щитове. В много случаи имахме възможност да правим и кратки обиколки, на които посетителите можеха да гребат на борда на „Danuvina Alacris“ под наше наблюдение. В някои случаи се разделяхме и част от екипажа имаше възможност да посети римски обекти или музеи в близост на реката. Винаги прекарвахме нощите в палатки, често в много идилични места до брега на Дунав.

Следващият ден достигнахме Филсофен, където акостирахме в близост до круизни кораби и направихме няколко обиколки. Следващият ден беше последния етап от немската част от свързващия круиз – този до Пасау. Първо обаче, поканихме три училищни класа да се запознаят с римската античност, поради което не започнахме пътуването до обяд и пристигнахме в Пасау едва вечерта. Там големите празненства продължиха до следващия ден. Няколко обиколки с лодката бяха направени за любопитни посетители, като дори кметът на Пасау не пропусна възможността да гребе.

Вечерта на 23 юли в Пасау посрещнахме екипът от гребци за курса през Австрия. На следващия ден тяхното приключение започна.

Снимки: Университет на Ерланген

НАПРЕДЪК ПО РАБОТЕН ПАКЕТ ТЗ

Информационни мерки в партньорските държави и работилници посветени на тях

Германия

Работилницата беше насочена към заинтересовани страни по проекта, по-конкретно, тези на местно ниво и тези свързани с пилотния обект, както и към широката публика. Целта беше да се информират за общия напредък по проекта, както и да бъде започната дискусиа относно завършени и планирани мерки по отношение на пилотния обект. Един от акцентите беше представянето на мобилната апликация "Living Danube Limes VR", както и дискусиата за това как тя може да бъде най-ефективно използвана за пилотния обект.

Тъй като презентацията, особено на мобилната апликация, изискваше определени технически възможности като интернет връзка, работилницата не можеше да се осъществи на мястото на самия пилотен обект. Въпреки това, снимки от обекта бяха представени на заинтересованите страни и на останалите участници.

Снимки: Университет на Ерланген

Немският пилотен обект, кула 14/4 и малкото укрепление до Гунценхаузен, е вече добре развит, най-вече от Баварската служба по опазване на културни паметници. Предоставят се условия на посетителите да си представят по-добре античните сгради и техните околности. Инсталацията на обекта предоставя допълнителна визуализация и научна информация.

С цел да се популяризира устойчиво пилотния обект, както и културата на помнене на споделената римска история свързана с лимеса, стратегията на Университета на Ерланген е да провежда множество събития координирани с местни заинтересовани страни на римска тематика. В частност се предвижда да се установи връзка на пилотния обект в Бургцалвалдската гора със зоната на корабостроене.

Примери за такива събития, които вече са проведени, но и ще бъдат провеждани в бъдеще, са римските турове в Бургцалвалдската гора и в Гунценхаузен, „Гребане като римлянин“ и дегустирането на римска кухня. Всички събития са придружени от елементи на „оживяваща история“. Централно място заемаше строенето на лодката, което практически позволяваше на публиката да се включи.

Снимки: Университет на Ерланген

Представянето на проекта и този подход бяха посрещнати с общо одобрение. Мобилната апликация беше приета също радушно, особено факта, че тя е леснодостъпна и предоставя допълнително усещане за пилотния обект и за римското минало.

Участниците в работилницата научиха още и за потенциала на апликацията за допълнително усъвършенстване и за нейната интеграция в други апликации. Поставен бе въпросът дали може да бъде предоставена допълнителна информация на тази тема.

Беше взето решение за това QR код, водещ към версия за браузър и към мобилната апликация, да бъде разпространен из пилотния обект. По възможност, такива кодове биха могли да се разпространят по други обекти в Гунценхаузен или на уебсайтове.

Стрази цел две табели с QR кодове, насочващи към апликацията и към версията за браузър, бяха поставени в обекта. Те бяха поставени точно до съществуващите информационни табла. Така едновременно се дава добра представа за обекта и се осигурява връзката между информационните табла и достъпа до виртуалната реалност. Поставянето премина безпроблемно. Табелите бяха поставени безплатно от Университета на Ерланген на 26 юли 2022г. Туристическият център на Гунценхаузен разглежда и допълнителни възможности за предоставяне на достъп до виртуалната реалност създадена по проекта Living Danube Limes.

Снимки: Университет на Ерланген

Отдели се внимание на проблема, че мобилните апликации не са достъпни след като спрат да изпълняват условията на Apple или Google например. Този проблем би изисквал постоянна поддръжка, която е свързана с разходи след края на периода на изпълнение на проекта.

Унгария

На 24 юли предприехме няколко стъпки за това да направим Matrica castrum по-популярен. Работилница за мерки по разпознаваемост беше организирана на мястото на пилотния обект. Тя се фокусира върху аспекти от археологията, музеологията, туристическите проблеми, както и върху подхода на местната общност към развитието. Основната цел на работилницата проведена по методологията „World Café“ бе да намери различни решения за това как да направи крепостта Матрица по-разпознаваема от местните общности и от широката публика, както и да създаде дух на международно сътрудничество по протежението на лимеса. Също така, работилницата бе посветена и на осъществяването на целите на международния проект в по-широк контекст. На различните маси местните заинтересовани страни и експертите дискутираха с гости от няколко града по Дунав – от Бая до Дунауйварош. Работилницата беше сертифицирана от Камарата на архитектите на Унгария, което позволи на участниците да получат учебни кредити. Събитието беше организирано близо до пристанището, където реплика на римската „Iusoria“ премина. Детайлна програма на събитието: <https://www.mut.hu/?module=news&action=getfile&aid=46129>

Снимки: Будапещенски университет по технологии и икономика

По време на работилницата, беше представената виртуалната реконструкция на римските бани близо до крепостта Матрица до Сашаломбата. На мястото на римските бани бе поставена и информационна табела, която включва информация за историята на сградата, както и QR код, който пренасочва към виртуална реконструкция на обекта и към информация за проекта Living Danube Limes. Допълнително беше изработена и 3D плоча, на която посетителите могат да положат лист хартия и чрез драскане с молив, да копират картина на баните, която да вземат със себе си. Като резултат от работилницата беше започнато почистване на зоната на пилотния обект с целта да бъде готова до пристигането на реликвата на римската лодка „Iusoria“ – „Danuvina Alacris“ в Сашаломбата по време на свързващия круиз.

Снимки: Будапещенски университет по технологии и икономика

След работилницата беше открита комплексна изложба в музея 'Matrica' в Сашаломбата посветена на пилотния обект на проекта Living Danube Limes в Унгария. Изложбата хвърля светлина върху историята на римския лагер "Matrica" с досега непредставени археологически открития, с обследванията на Института „Болцман“ и с виртуалната реконструкция на римските бани, създадена по проекта Living Danube Limes. Допълнително бяха включени идейни проекти за развитие на обекта, разработени както от студенти по архитектура, така и от специализирани инженери от Будапещенски университет по технологии и икономика. Церемонията по откриването включи реч на заместник-кмета на Сашаломбата, на директора на музея 'Matrica', на ръководителя на отдела по архитектурна история и опазване на паметници в Будапещенски университет по технологии и икономика. Участваха кметът на Ерчи, експерти в областта на културното наследство, главни архитекти, лектори, студенти, както и граждани от Сашаломбата. В откриващата си реч, директорката на музея, Габриела Немет, заяви, че „лагерът Матрица никога не е получавал толкова внимание, отколкото получава сега“. Изложбата беше отворена до края на септември.

Снимки: Будапещенски университет по технологии и икономика

Работилница по време на Международните дни на археологията (България)

По време на Международните дни на археологията, на 14 юни 2022, Центърът за интерпретиране на наследството организира образователна работилница за млади хора в Лом, както и практическа демонстрация на римско наследство с интерпретация на крепостта Алмус.

Археолози от музея в Лом представиха своята интердисциплинарна наука пред аудиторията от ученици, представители на местните власти и на неправителствени организации. Бяха дискутирани настоящи изследвания и материални следи от римската цивилизация, намерени в Алмус. С увеличаването на знанието за римското общество, работилницата подпомогна за развитието на разбирането на античността.

Ученици предложиха популяризирането на Алмус чрез ръчно направени реплики на римски артефакти, предоставяни на туристите и посетителите като сувенири. Други предложения бяха писането на есета за това как римляните са живели в Алмус, на база разказаното от местните археолози и на хранилището на музея в Лом.

Аудиторията беше силно ангажирана с темите по опазване, консервация, популяризиране и образование на тема археология, вземайки предвид голямата възможност за европейците да ползват археологията като източник на идентичност и толерантност, като в същото време пазят културното разнообразие, което характеризира Европа. Инициативата на Центърът за интерпретиране на наследството стимулира свободния достъп до римското културно наследство в Лом. Събитието по време на международните дни на археологията в Лом ентусиазира младите хора и включи местни заинтересовани страни в продължаващото откриване на съкровища.

Демонстрациите на място, направени от археолози в Лом, помогнаха за популяризирането на богатото римско наследство и за преоткриването на историята на мястото. Всеки град и село по Дунав в България има уникална история, която може да се проследи до античността или средните векове. Историческите събития винаги носят много емоции.

Втора местна фокус група и работилница, посветена на видимостта на римския дунавски лимес в България

На 30 юни 2022 Национален туристически клъстер „Българският пътеводител“ организира втора местна фокус група и работилница, посветени на популяризирането на Римския дунавски лимес.

Събитията се проведоха в конферентната зала на Община Видин в синергия с друг международен проект „Градски бранд Дунав+“ (DANUrB+) и Регионалната конференция „Творческият Дунав. Свързаността – ключ към преодоляване на процесите на свиване“.

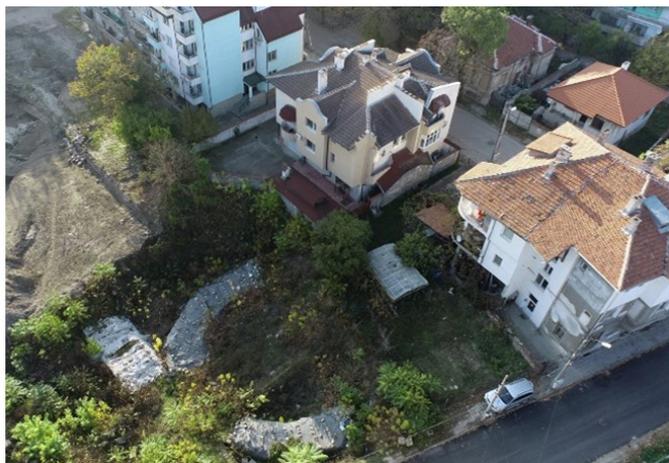
Втората местна фокус група в България беше посветена на темата за устойчивото опазване на културното наследство и туризма, подчертавайки ефективността на инициативите за валоризиране на пилотния обект и увеличаването на туристическия му потенциал, увеличаването на броя на посетителите, свързането му с другите пилотни обекти и с цялостния дунавски лимес.

Събитието започна с представяне на постиженията на проекта „Living Danube Limes“, както и с възможностите, които проектът предоставя в рамките на устойчивото опазване на културното наследство и туризма по отношение на Бонония (Видин) – пилотния обект в България.

Модераторите от Национален туристически клъстер „Българският пътеводител“ споделиха резултатите от георадарните проучвания и от виртуалните реконструкции на Бонония. Те подчертаха очакванията от създаването на музеев клъстер и важноста му за увеличаване на колаборацията между всички музеи по поречието на Дунав. По време на фокус групата, Национален туристически клъстер „Българският пътеводител“ и другите български партньори от Асоциацията на дунавските общини „Дунав“ (АДО „Дунав“) и Центърът за интерпретиране на наследството разгледаха въпросите на устойчивото опазване на културното наследство и туризма. Представителите на асоциирания партньор – Регионален исторически музей-Видин, взеха дейно участие в дискусиите.

Имаше активен обмен между всички участници, представляващи местните и регионални власти във Видин, университети, туристически организации, местни културни центрове, както и представители от Румъния, което превърна местната фокус група в регионално събитие.

Участниците споделиха своите гледни точки като предоставяха примери за управлението на културното наследство в България и във Видин. Някои от тях посочиха нуждата от комплексни мерки простиращи се от археологически проучвания до социализация на културното наследство. Беше акцентирано, че най-належащия проблем за римското културно наследство във Видин е липсата на информационни табели и това, че такива обекти не са достъпни за хора със специални нужди. Всички участници във фокус групата се съгласиха, че ефектът от вписването на Бонония като част от серийния обект на световно наследство на ЮНЕСКО „Границите на Римската империя“ ще има огромен позитивен ефект при привличането на повече посетители и туристи.

Снимки: НТК „Българският пътеводител“. Вдясно: Западната порта на Бонония, Видин

Срещата продължи с работилница за увеличаването на видимостта на римския дунавски лимес. Работилницата „Бонония – съживяване на миналото чрез виртуални реконструкции“ осигури взаимодействие между проектни партньори, асоциирани партньори, местни власти, представители на културни институции и други местни заинтересовани страни по намиране на най-добрите възможности за представяне на българския пилотен обект с 3D виртуалните реконструкции разработени по проекта.

Снимка ляво: Виртуална реконструкция на Бонония (Словашки университет по технологии - Братислава), Снимки: НТК „Българският пътеводител“

НАПРЕДЪК ПО РАБОТЕН ПАКЕТ WPI

Завършването на кораба

През зимата на 2021/2022 бяха нагласени подовите дъски и връзката им с кила. Зоната на кила беше почистена и подовите дъски бяха намазани с олио от ленено семе. Някои от напуканите дъски бяха слепени с кафява катранена паста.

Бяха добавени греди, отначало през една. Тази процедура е наречена „френска конструкция“. Особено към краищата (носа и кърмата) гредите трябваше да бъдат опушени. Това беше единствения начин, по който те можеха да станат достатъчно гъвкави, за да се разположат към диагоналните ъгли на лодката. След опушването, гредите бяха свързани към лодката и притиснати за няколко часа, за да могат да придобият тази форма.

Много е важно гредите да бъдат напасвани плътно при карвелния метод на корабостроене. Особено деликатна е работата по ъглите на фаската. С дебелина от 2.5см, гредите на „Danuvina Alacris“ са изключително тънки. За сравнение, гредите на реликата на имперската патрулна лодка „F.A.N.“ са дебели 4см (борово дърво). Междувременно, допълнително работа трябваше да се свърши по мачтата, по шпановите за квадратното и за латинското платно. Също така, заковахме повече пирони в гредите.

Снимки: Университет на Ерланген. Втора отлясно: Завършени лонжерони представени на третата работилница, май 2022

Работихме по гребла с дължини от 4.1, 4.4 и 4.7 метра.

Греблата бяха подрязани в различни размери, после заоблени и изшкурени. След това бяха намазани с лак и маркирани с обгаряне. Допълнително им бяха поставени кожени елементи.

Шпановите бяха реконструирани според характеристики от стари ръководства, тъй като не са оцелели оригинални такива. Бяха изготвени мачта, рея и платна. Настройката изиска доста време, особено по отношение на платната, които са разделени наполовина по грота.

Успоредно с това се работеше по концепцията за боядисването на „Danuvina Alacris“. Бяха направени скици. Относно щитовете на екипажа – дръжките бяха изрязани, рендосани и поставени на щитовете с нитове.

Очертанията на изображенията бяха нанесени по щитовете. Умбоните бяха отрязани, полирани и заковани на двайсетте щита.

Работата по лодката продължи с поставянето на подовите дъски и на последните греди по шпангоута. След това шаблоните бяха избити и на тяхно място бяха положени липсващите дъски от фюзелажа. Последните пирони също бяха забити. След това надлъжните греди, които заздравяват конструкцията по дължина, бяха поставени – по три на левия и на десния борд. Палубата лежи на долната греда. Горните греди са подсилени в сравнение с оригинала, тъй като лодката – противно на историята – трябва да се транспортира с кран и по земя.

Снимки: Университет на Ерланген. Вляво: два завършени щита представени по време на спускането на „Danuvina Alacris“, юни 2022

Пейката при мачтата, плоскостта при кърмата и последната пейка на носа бяха поставени. Те укрепват конструкцията на лодката. Към планшира, планките по левия и десния борд бяха довършени. Отстоянията на планшира и на централната част на палубата са разположени според историческите податки. Спойките бяха калафатени и запечатани.

Енкаустичната живопис беше тествана в продължение на месеци. Новата рецепта беше подобрена и въведена на лодката.

В началото на лодката фалшбордът беше конструиран на дължина от около метър, за да спира пръските. Такелажът беше свързан с фалшборда и трябваше да бъде достатъчно високо, за да може да бъдат поставени едновременно щитовете и греблата. Голяма част от елементите бяха готови от есента на 2020 г. и използвани, а някои части бяха довършени след потопяването на лодката.

На 26 юни 2022г. времето най-после настъпи. „Danuvina Alacris“ вече можеше да напусне халето в Шлугенхоф. Лодката беше транспортирана на голямо ремарке от халето до Алтмюзее, на няколко метра от мястото, където вече я очакваше кран. След това кранът премести лодката в Алтмюзее с помощта на специална повдигаща греда. По време на потопяването, дървото на лодката влиза в контакт с водата за първи път, което е интегрална част от корабостроенето. Лодката може да потъне малко при този процес, тъй като тя още не е водоустойчива. Дървото се подува – само тогава лодката става устойчива.

Въпреки това, тъй като имаше много малко вода в лодката, беше даже възможно да се предприеме първа изпитателна дължина. Нещо неочаквано. Без гребла, тъй като такива не бяха още поставени. Въпреки това, този вид лодка успя да докаже, че по време на извънредна ситуация може да плава и без гребла. Ако опитен капитан знае как да инструктира своите гребци правилно, те могат да поемат навигацията напълно. Лодката беше ескортирана от „F.A.N.“ и те заедно се завърнаха успешно в пристанището.

Потопяването на лодката във вода започна последния етап на запечатване на борда. Три гребла бяха завършени заедно с окачването. Механизмите за окачване бяха фиксирани на фалшборда според ъглите за гребане, а после бях поставени самите гребла. На 15 юли „Danuvina Alacris“ беше представен на публиката в Инголщад, Германия в напълно готов вид, полагайки началото на свързващия круиз.

Снимки вляво и вдясно: Университет на Ерланген. Средна по средата: Матиас Орделдингер

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТИТЕ ПО LIVING DANUBE LIMES

Ден на римския дунавски лимес

Писмо от Матрица – Денят на римския дунавски лимес в Сашаломбата, Унгария

На 25 юли посетителите на археологическия парк в Сашаломбата можеха да усетят духа на римската епоха. По време на събитието кръстено „Писмо от Матрица – Ден на римския дунавски лимес“, римското наследство на Матрица беше представено, тъй като то е неразкрито и така почти непознато за местните. Ние представихме римска гастрономия и инструменти за мерене (като „грома“). Също така, римски възстановчици – членове на „Legio Leonum Valentiniani“ бяха поканени. Те представиха живота, облеклото, екипировката на хората от лагера, точно във вида по който са изглеждали в Сашаломбата през древността. Посетителите можеха да се включат в занаятчийските програми (например правене на печати на база тухла с печат, намерена при разкопки около Сашаломбата), концерт и място, където основните аспекти на проекта бяха представени – виртуалната реконструкция на римските бани, 3D-принтирано устройство, „Danuvina Alacris“ и свързващия круиз. Участниците можеха да опитат „вечерята на Матиус“, приготвена по традиционна римска рецепта. Събитието беше свързано и с Нощта на музеите, което добави повече публичност.

Снимки: Будапещенски университет по технологии и икономика

Денят на римския дунавски лимес в България

АДО „Дунав“ отбеляза Деня на римския дунавски лимес с възстановка от „Legio I Italica“, част от програмата на фестивала „Danube Experience“ в Силистра на 25 и 26 юни 2022. Той се проведе в Дунавския парк, на мястото на римския Дуросторум. Организатори на събитието бяха Асоциацията на дунавските общини „Дунав“ (АДО „Дунав“) с финансиране от фондация „Америка за България“ (програма „Туризм на Дунав“) с основен партньор Община Силистра.

Фестивалът цели да популяризира концепция за туризъм, богат на изживявания, в дунавския регион на България, който да се състои от четири елемента: кухня, вино, приключения, култура/история. Събитието беше двудневно и на открито и беше посветено на международния ден на Дунав – 29 юни. То се базираше на два принципа – изложба и участие. Бяха организирани отделни тематични пространства, като по този начин АДО „Дунав“ цели да популяризира многоликия, но все още непознат регион около река Дунав в България. Първата българска група по римски възстановки “I Legio Italica” от Свищов представи различни военни маневри на останките на Дуросторум. На събитието присъстваха близо 6000 души.

Снимки: АДО „Дунав“

Изложба на Деня на дунавския лимес в Университет по архитектура и урбанизъм „Йон Минку“, Румъния

Изложбата, организирана по време на Дните на дунавския лимес (20.-26.07.2022), е проект на екип на Университета по архитектура и урбанизъм „Йон Минку“, както и на техни студенти, включени в други дейности по проекта (лятно училище, изследвания, проекти по достъпност на обекти на лимес, др.). Събитието се състоя в основната сграда на университета, където беше отделено голяма пространство на първия етаж, позволявайки много картини и панели, направени по време на пътуването от лятото на 2021г., посветено на достъпността на обектите, да бъдат поставени. Също така, с подкрепата на кмета на Расово, картините и панелите, направени за музея на Расово, бяха доставени за изложбата.

Изложбата включи и прожектирането на различни преживявания, уловени на фотоапарат по време на пътуванията до Сачидава, използвайки 2 видео прожектора с високо качество. Беше представена видео информация направена от проектните партньори, като идеята беше тя да се излъчва на живо по телевизията. Тази информация беше посветена на постоянването и на потеглянето на „Danuvina Alacris“.

3D принтерът, който беше закупен по проекта, принтираше нов „лимес“ модел всеки ден. Няколко снимки от изложбата са представени долу.

Снимки: Университет по архитектура и урбанизъм „Йон Минку“

Денят на римския дунавски лимес 2022 г., отбелязан в Унген

От 18 до 24 юни 2022г. бяха отбелязани дните на дунавския лимес по проект “Living Danube Limes - Валоризиране на културното наследство и насърчаване на устойчивия туризъм чрез съживяване на общото наследство по Дунавския лимес като основа за културен маршрут”, финансиран по Програма за транснационално сътрудничество „Дунав“ 2014-2020.

По този случай в Унген бяха проведени много дейности по промотирането и социализирането на културното наследство. Учениците от училището по изящни изкуства „Раиса Кожокару“ участваха в работилницата за рисуване на открито „Дунав през очите на младежта от Унген“, а учениците от Музикалното училище на Унген свириха песни на акордеон и китара за публиката. Дейностите бяха осъществени на площад „Григоре Виеру“ в град Унген. Участниците имаха възможност да се насладят на хубава музика, да се възхищават на творбите на учениците и да узнаят повече за важноста на дунавския лимес за световното културно наследство.

През това време бяха организирани и посещения на Музея по история и етнография-Унген. Посетителите се любуваха на изложбите и научиха интересна информация за тяхната история. Директорът на музея – Юкал Василе, представи важни факти за артефактите в музея.

За да се популяризира важноста на дунавския лимес за историята и културата на хората от това пространство пред обществеността, бяха разработени информационни материали – постери и прессъобщения, които бяха публикувани на интернет страницата на Община Унген, както и на страницата им във Facebook.

Втора фокус група в Румъния

Втората фокус група в Румъния се осъществи онлайн на 20 юли 2022г., между 10:00 и 12:00 местно време. Домакин на събитието беше Националният институт за развитие на туризма-Румъния, а съ-организатори бяха Университетът по архитектура и урбанизъм „Йон Минку“ и Историко-археологическият музей-Кюстенджа. Бяха събрани представители на местни музеи по Дунав, независими визуални артисти, архитекти, представители на малкия и среден бизнес. Общо участниците бяха 15 – 8 от целевите групи и 7 от двата проектни партньори, които организираха събитието.

Бяха разгледани следните въпроси:

- Напредъкът по проект „Living Danube Limes“ и как той може да допринесе за местното развитие и туризъм в региона на Дунав – Представянето включваше детайлно описание на дейностите, които бяха осъществени в периода декември 2021 – юни 2022, и на изследванията, направени от партньорите
- Предизвикателства и нужди на круиза по Дунав, осъществяван по проекта
- Достъпност и привличане на туристи – предложения от Университета по архитектура и урбанизъм „Йон Минку“
- „Дни на Дунава“ и изложба, организирана в Университета по архитектура и урбанизъм „Йон Минку“, посветена на дунавския лимес

Други обсъдени теми на фокус групата бяха:

- начини да се осигури ефективния круиз на римската лодка „Danuvina Alacris“, както е предвидено по проект
- начини да се осигурят къмпингуването и нощувките на гребците от круиза, който се проведе през октомври 2022 в Румъния
- логистика на къмпинги в Извоареле и Чернавода
- достъпност на посетители/туристи от пристана до крепостта/музея в Расово
- постижения на Националният институт за развитие на туризма-Румъния и на Университет по архитектура и урбанизъм „Йон Минку, които надхвърлят значително плановете и очакванията
- изложба от 21-ти юни 2022г. на първия етаж на Университета по архитектура и урбанизъм „Йон Минку“

Дискусиите и предложените решения бяха окачествени като задоволителни и бяха предприети стъпки за включването на последващо пътуване по поречието на Дунав в Румъния, за да се стартират обсъждания с възможни сътрудници в подготовката на румънската част на круиза – нощувки за екипажа, организирането на местни събития, подготовка на Сачидава и на музея в Расово за посрещането на посетителите и на лодката.

След това Ана Мария Македон представи какво е направил Университетът по архитектура и урбанизъм „Йон Минку“ през последните месеци. Координирани са били създаването на каталог с археологически обекти, съдържащ информация за това как биха могли да са изглеждали римските обекти, въздействието на тяхната реконструкция, начините, които биха ги направили достъпни за посетители, защитни структури при археологически разкопки, светлинни реконструкции и кули, от които посетителите могат да наблюдават обекта, без да го посещават, др. Тази задача не беше първоначално възложена на Университета по архитектура и урбанизъм „Йон Минку“, но в крайна сметка беше завършена от тях на базата на изследванията, които бяха извършени по проекта и извън него, както и на работата на студентите.

ДОКЛАДИ ЗА ВЪНШНИ СЪБИТИЯ

Симпозиум „Древното наследство“ (България)

Симпозиумът се състоя на 10 юни 2022 в конферентна зала „Ректорат“ на Стопанската академия „Д. А. Ценов“ в Свищов, като част от програмата на XVI-то издание на фестивала „Орел на Дунава“. Мария Цанкова и Боряна Станчева (АДО „Дунав“) представиха проекта чрез видео връзка. Представени бяха неговите структура, теми, римската лодка и свързващия круиз/римските фестивали, подхода в опазването на културното наследство, предстоящите събития, както и участието на местните общности.

Национална среща на тема „Бъдещето на българските музеи – дигитализация и други съвременни възможности за устойчивото им развитие“

На 19 май 2022, Центърът за интерпретиране на наследството участва в Национална среща на тема „Бъдещето на българските музеи – дигитализация и други съвременни възможности за устойчивото им развитие“, по покана на организаторите на събитието от Софийски университет. Събитието събра представители на музеи; частни колекционери; министерствата на културата, туризма, електронното управление, иновациите и растежа; бизнеса и неправителствения сектор.

Беше обсъдено очакваното развитие на музейната дейност в тактически, стратегически и функционален план, както и подходите за създаването на ефективни дигитални колекции и виртуални музеи. Бяха разгледани и имплементирането на Европейските кохезионни политики на национално и общностно ниво, подсилване на ефекта на инвестициите в наука и изследвания, разработването на интегрирани изследвания и иновации в различни научни области, свързани с културното наследство. Допълнителни точки в дискусиата бяха въвеждането на нови технологии и иновативно съдържание в културните и креативните индустрии за развитието на културния туризъм, както и оформянето на нова визия за икономизирането на културното наследство. Също – предоставянето на алтернативни възможности за публичен достъп до знание, информация и услуги чрез виртуални облаци.

Центърът за интерпретиране на наследството представи проекта „Living Danube Limes“, основните му резултати и очакваните ефекти от въвеждането на „жива история“ в промотирането на културния туризъм.

Снимка горе: Център за интерпретиране на наследството

Регионални конференции “Предизвикателства и възможности за развитие пред периферните населени места” и “Творческият Дунав. Свързаността – ключ към преодоляване на процесите на свиване” (България)

В синергия с друг проект по програмата за транснационално сътрудничество „Дунав 2014-2020“ – „Градски Бранд Дунав+“ (DANUrB+), Националният туристически клъстер „Българският пътеводител“ разпространи и представи резултатите на Living Danube Limes в две регионални конференции.

Първата регионална конференция беше посветена на “Предизвикателства и възможности за развитие пред периферните населени места” и се проведе на 10 и 11 март 2022г. в Букурещ (Румъния) и в Русе (България). Десислава Минчева-Йорданова представи темата „Умни“ туристически решения в градове с намаляващо население по поречието на Дунав“. Бяха посочени музейния клъстер „Living Danube Limes“, както и свързващия круиз, и мобилната апликация като примери за „умни“ решения в туризма по поречието на Дунав.

Снимка: НТК „Българският пътеводител“

Втората регионална конференция, посветена на свързаността като ключ към преодоляване на свиването на периферните градове, бе проведена на 30 юни и 1 юли 2022 г. във Видин (България) и Калафат (Румъния). Нуха Бен Салем от Национален туристически клъстер „Българският пътеводител“ говори по темата за туристическите маршрути като инструмент за развиване на споделени културно-исторически дестинации в региони с намаляващо население.

Културният маршрут на Дунавския лимес беше представен като пример, заедно с възможности и инициативи, които могат да бъдат предприети.

Снимка: НТК „Българският пътеводител“

ПОКАНА

На 9 ноември 2022 г. ще се проведе финалната международна конференция по проекта в град София, България. Посветена на Дунавския лимес като устойчива бранд дестинация, тя ще представи различни перспективи за развитие на дунавския регион, които са базирани на римското културно наследство. Допълнителна информация ще бъде публикувана по нашите комуникационни канали.

ПОСЕТЕТЕ НИ

<http://www.interreg-danube.eu/approved-projects/living-danube-limes>

@LivingDanubeLimes

@livingdanubelimes

@Living Danube Limes

@DanubeDtp

Interreg

EUROPEAN UNION

Danube Transnational Programme Living Danube Limes

